

det. Den eneste Grund til at eksportere det hjemmeavlede Korn — hvad vi ikke gjorde før Krigen og ganske sikkert om kort Tid vil høre op med igen — er den, at der i Krigsaarene, og værre og værre mod Slutningen af Krigen, og nu synes det allerværst i de første Aar efter Krigen, er opstaaet en unaturlig Prisforskel mellem Menneskekorn og Dyrekorn, mellem Brødkorn og Foderkorn. Det er hele den Nød og Elendighed, som der er i Europa, der bevirker, at Hvede og Rug til Menneskeføde koster saa meget mere end Majs, der i Almindelighed kun kan anvendes til dyrisk Føde, og det er ogsaa den samme Tilstand, der medfører, at Byg og Havre koster mere; thi det er ikke til Foderbrug, vi kan udføre Byg og Havre til Fordel for Landet — det er en Selvfølge, for hvis vi kunde det, kunde vi lige saa godt fodre det op selv —, men det er, fordi der er denne Mangel; det anvendes nu til Ælfabrikation og til Spiritusfremstilling og ogsaa til Menneskeføde og til Saasæd. Det har en ganske særlig Anvendelse, og saa længe der er denne Prisforskel og — lad mig føje til — saa længe vi kan indføre det billige Foderkorn med samme eller omtrent samme Foderværdi til den meget lavere Pris, er det givet, at vi staa os derved, og vort Land trænger til, at vi kan have en saa stor Eksport som muligt af dette hjemmeavlede Korn, der koster saa meget mere, og erstatte den ved Indførsel af Majs og Oliekager.

Hr. Rode var inde paa Spørgsmaalet om Landbrugets Stilling og derigennem ogsaa om min Stilling til Fastsættelse af Priser og syntes at ville drage i Tvivl, at vi fra Landbrugets Side, for øvrigt ogsaa fra Venstres Side, altid har staaet paa dette Princip, at vi ønskede en fuld og hel Erstatningspris, og han fremdrog dér forskellige Udtalelser, der gav Anledning til et Replikskifte her i Salen i forrige Møde angaaende de Forhandlinger, der fandt Sted i Januar 1915, og som jo synes at indeholde adskilligt Sprængstof endnu, saaledes at Gemytterne straks kommer i Bevægelse, naar man vender tilbage til disse livlige Forhandlinger. Blandt andet fremdrog han et Brev fra mig, hvori jeg havde sagt, at selvfølgelig var det en Forudsætning, at man skulde gaa bort fra Maksimalprispolitikken, og endvidere en Indstilling fra de samvirkende danske Landboforeninger. Men om alle disse Ting, som Hr. Rode dér fremdrog, gælder det, at de stammede fra det første Krigsjaar 1914—15, og i dette første Krigsjaar var Tilstanden jo den, at vi kunde indføre Rug — det var det, det drejede sig om — praktisk talt til samme

Pris som Majs. Da var den Prisspænding, jeg har omtalt, ikke til Stede, ikke i forholdsvist større Udstrækning, end den var før Krigen, og saa længe det var Tilfældet, var der ingen Grund til ved Fastsættelse af Maksimalpriser at vanskeliggøre eller helt lukke for Importen. Men saa snart Krigens Nød og Elendighed fremkaldte denne Mangel paa Brødkorn, Korn til Menneskeføde sammenlignet med Korn til dyrisk Føde, og der kom denne Prisspænding mellem de to forskellige Grupper af Korn — og det begyndte allerede i Krigens andet Aar —, forlangte Landbruget ikke at faa Verdensmarkedets Pris, men saa forlangte man at faa Foderkornets Pris, Ombytningsprisen, Erstatningsprisen, man ønskede ikke at tage den Konjunkturgevinst, der laa deri, at nu steg Brødkornets Pris langt op over Foderkornets Pris. Hvis ikke det var Tilfældet, vilde Hr. Rode ikke have indskrænket sig til at tage Udtalelser frem fra 1914—15.

Jeg tror, jeg ved de Bemærkninger, jeg knyttede til Fremsettelsen af dette Lovforslag, netop udtrykkelig har sagt, at naar undtages Krigens første Aar — og det af den Grund, jeg her har nævnt —, har Landbruget Gang paa Gang i sine Indstillinger, i sine Forslag, i sine Udtalelser fremholdt blot dette beskedne Krav om den simple, men fulde Ombytningspris, og det forekommer mig, at det vilde have været rigtigt af Hr. Rode netop at lægge Mærke til dette Forhold; thi der foreligger jo, stilet til den daværende Indenrigsminister, en lang Række Indstillinger — man vil sikkert ogsaa kunne finde Forslag og Indstillinger med mit Navn som Underskrift —, hvor det netop Gang paa Gang er det, som gøres gældende, at det er Erstatningsprisen, Ombytningsprisen, vi ønsker. Stillingen var jo ganske givet en anden i Krigens Begyndelse, end den blev efterhaanden, og som Bevis derpaa skal jeg her nævne, at der var en Tid straks efter Krigens Udbrud, da Forholdet var det — hvad der maaske vil forbyse adskillige ærede Medlemmer — at det var mig, der ønskede, at Staten skulde overtage Importen af Foderkorn, men Regeringen ønskede det ikke. Jeg skrev i Julen 1914 et Brev til Regeringen og bad den indtrængende overveje, om der ikke var Anledning til, at Staten overtog Importen af Foderstoffer, og Anledningen til denne Skrivelse var for det første den, at, som ærede Medlemmer vil erindre, et enkelt Skib, der var bestemt til Danmark, gik til et andet Land, og jeg gjorde gældende, at hvis ikke de private Importører kunde overvaage, hvad der i